

Системата на образование и пазара на труда

Божидар Данев

Изпълнителен председател на БСК

БЪЛГАРСКА СТОПАНСКА КАМАРА
СЪЮЗ НА БЪЛГАРСКИЯ БИЗНЕС

Вярно ли е, че...?

Образованието не е потребност

Образованието не е реобходим ресурс за успеха

Не образованието, а влиянието определя успеха

Образците на поведение не са хора с образование

Цели

“ЕС-2020”:

40% от активното население да е с висше образование
До 10% преждевременно напуснали училище

“БГ-2020”:

36% с висше образование

Реалистично ли е ?

Качество на работната сила?

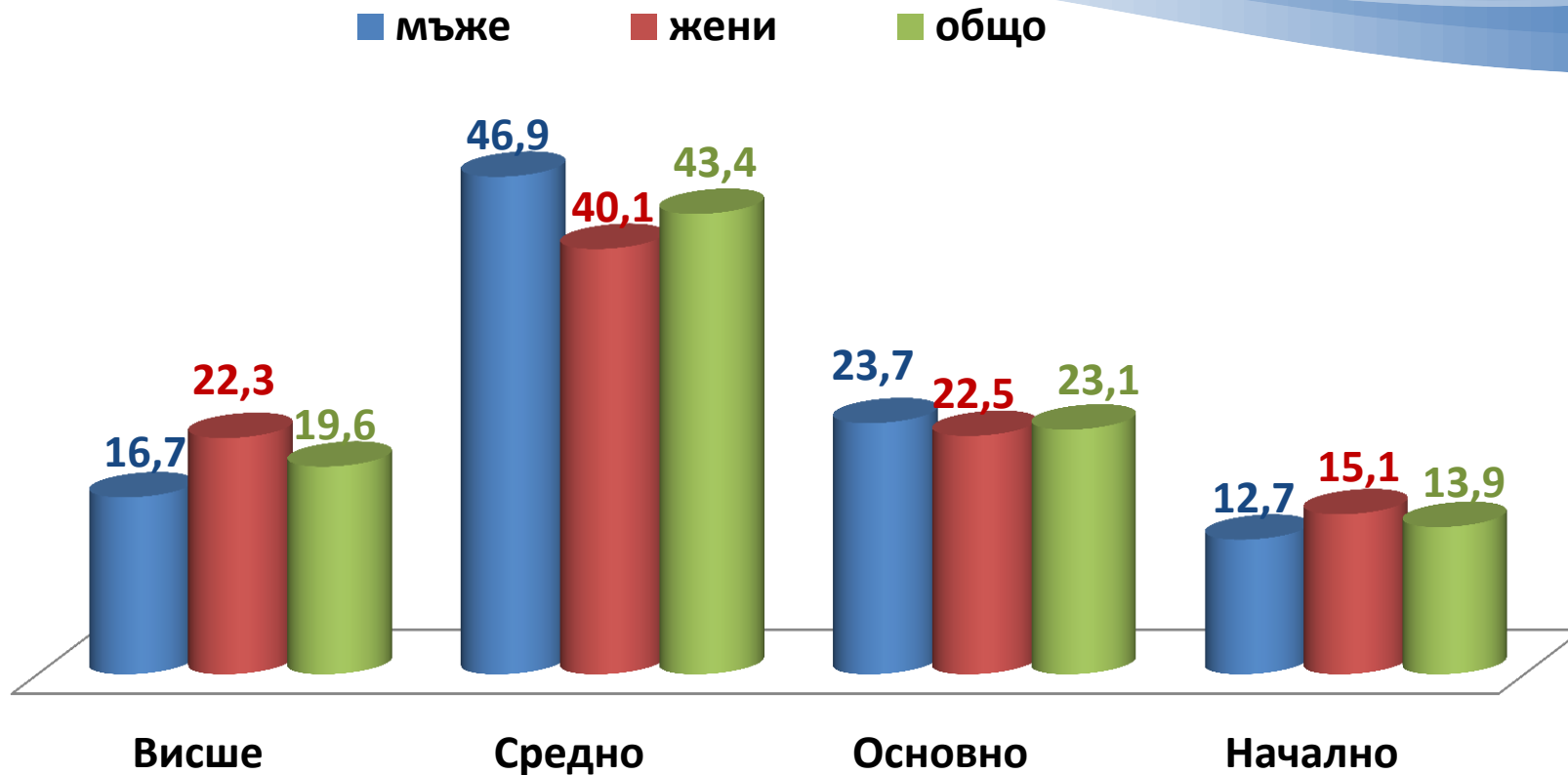
Образователна структура на населението (15-64 г. – общо 5 027 901 души)*:

- ✓ 1 140 405 – с висше образование, в т.ч.:
 - 229 882 – над 50 г.
 - 202 186 – до 30 г.
- ✓ 2 558 342 – със средно образование
- ✓ 1 051 142 – с основно образование
- ✓ 177 872 – с начално образование
- ✓ 100 140 – неграмотни

** Данните са на НСИ от последното преброяване на населението (2011 г.)*

Образователен статус на населението (%)

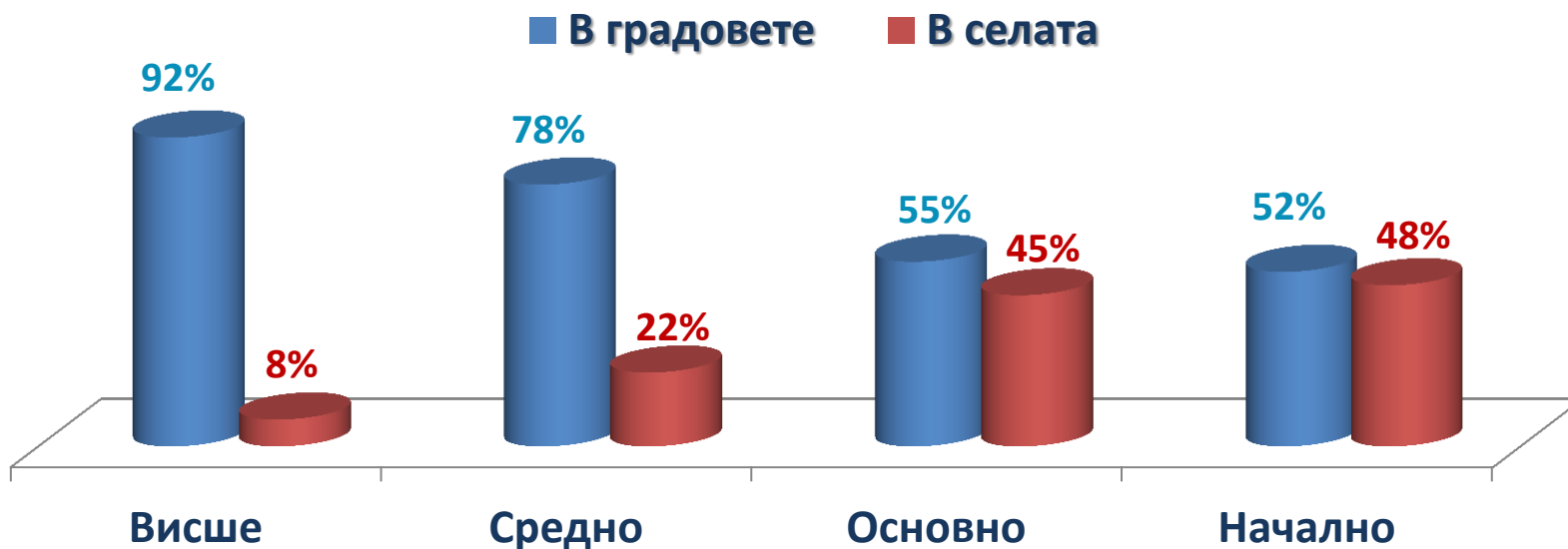
Източник: НСИ, Преброяване на населението и жилищния фонд през 2011 г.

Образователен статус на населението

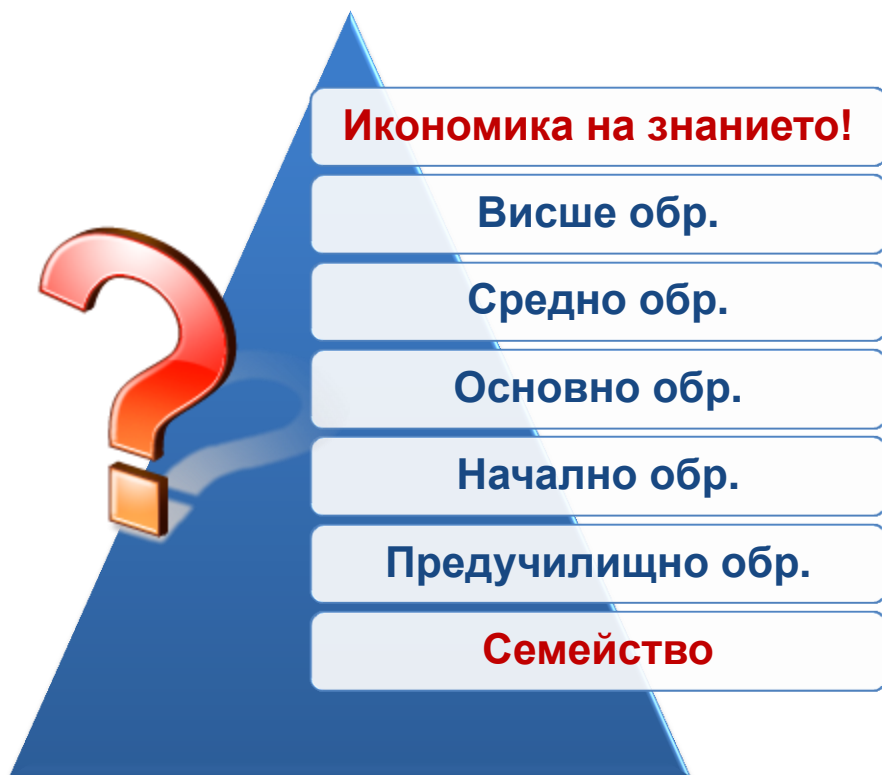
Регионални дисбаланси:

- 75 % от населението в активна възраст е в градовете, 25 % - в селата
- 92% от висшистите са в градовете, 8% - в селата

Източник: НСИ, Преброяване на населението и жилищния фонд през 2011 г.

Връзката между образователните нива

Деца с висше образование

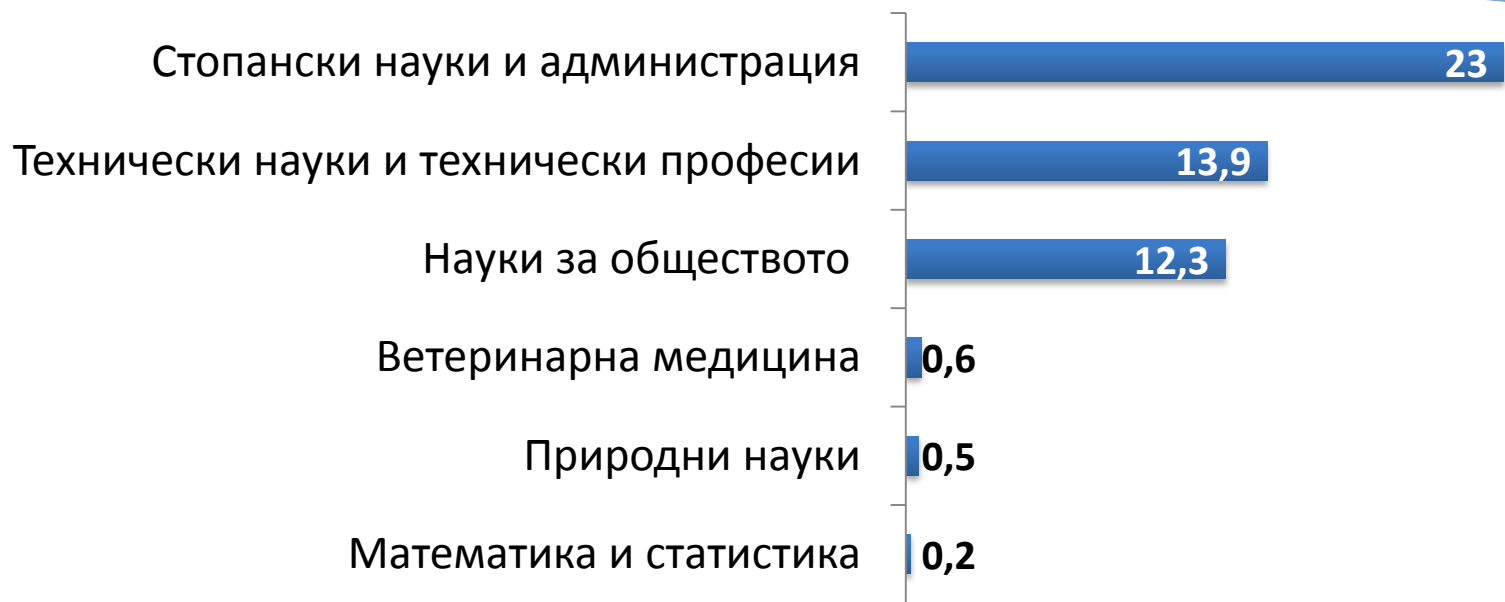

Пазарни дисбаланси

- **Няма работа за хората, но и за работата няма хора!**
Разминаване между търсенето на работна сила с определена квалификация и умения и излизащите от системата на образование;
- **Опасност от «оголване» на цели отрасли!**
Не се следи квалификационната и възрастовата структура на специалисти и квалифицирани кадри по отрасли.
- **“Етнически базирани” специалности**

Студенти по области на образование (%)

- ✓ Завършилите технически университет си намират най-бързо и добре платена работа;
- ✓ От останалите висшисти само 20% работят по специалността си!

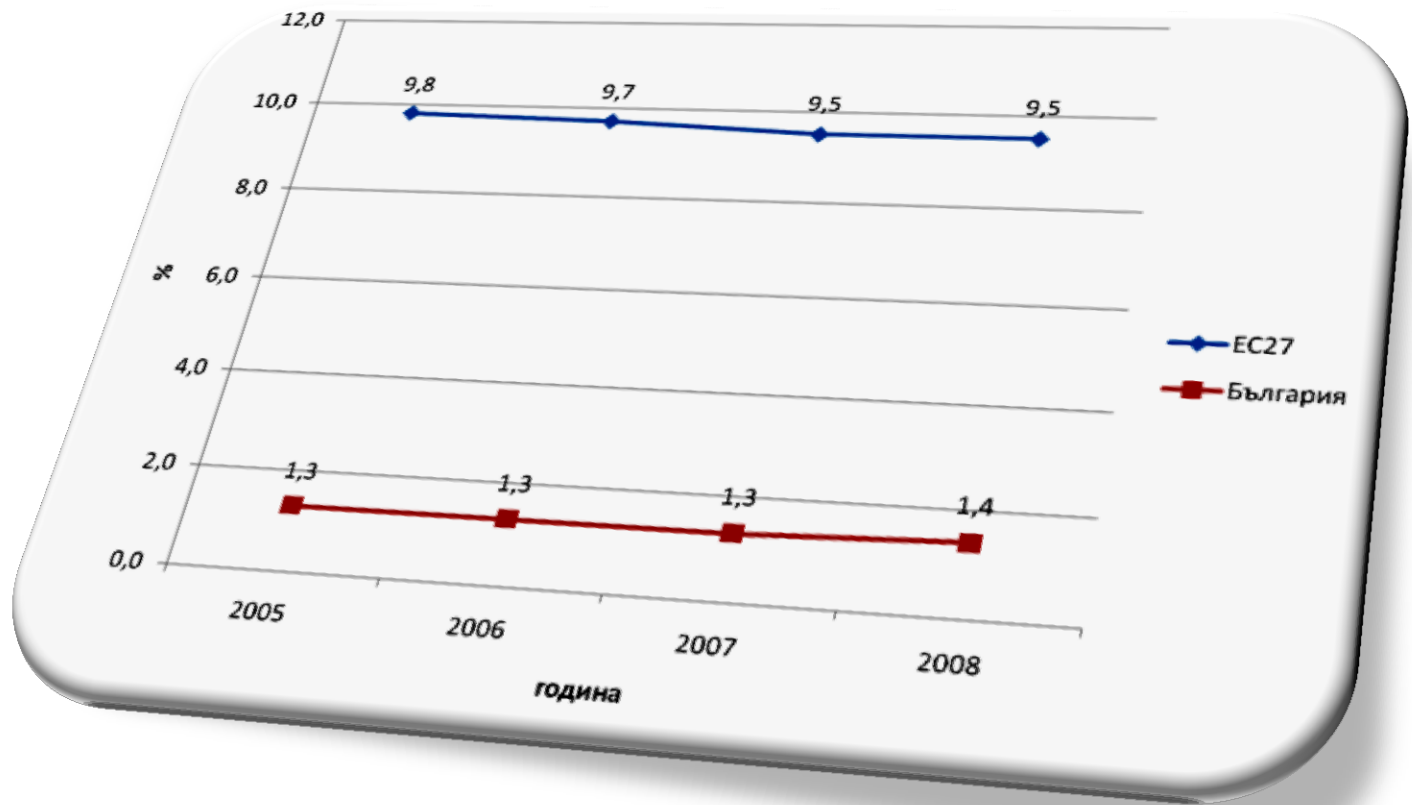
Проблеми на системата на образование

- Недостатъчно финансиране на системата.
- Ефективност на публичните средства.
- Неравнопоставеност на формите на собственост.
- Забавя се въвеждането на съвременни интерактивни форми на обучение.
- Не се осъвременяват методиките на обучение и материалната база.
- Застаряване на преподавателския състав
- Намаляват обучаващите се в образователно-валификационна степен «доктор».
- Няма връзка и приемственост между отделните структурни звена в образователната верига

Качество на работната сила

Сериозно е изоставането ни в развитието на системата „Учене през целия живот”

Предложения

- **Рейтинг** на професионалните училища и гимназиите на база по-нататъшна реализация на учениците.
- Принципът „парите следват обучавания” да се прилага, **без оглед на формата на собственост.**
- Широко прилагане на **новите технологии** в процеса на преподаване
- Повишаване на квалификацията и периодична атестация на **преподавателския състав** от всички образователни степени.
- Въвеждане на **система за външно оценяване** на знанията, уменията и компетенциите на завършващите.

Предложения

- **Конвергиране към структурата на бюджетите в ЕС.**
- **Внедряване на интегрирана информационната система за оценка на компетенциите**
- **Национална база данни за състоянието, изискванията и промените в националните и европейски квалификационни изисквания и стандарти**
- **Система за анализ, проучване, идентифициране и прогнозиране на потребностите от работна сила по професии и региони**
- **Съвместими е-регистри за образователното и квалификационното ниво на заетите лица, като елемент на е-правителство.**

Системата на образование и пазара на труда

Божидар Данев

Изпълнителен председател на БСК

БЪЛГАРСКА СТОПАНСКА КАМАРА
СЪЮЗ НА БЪЛГАРСКИЯ БИЗНЕС